

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 6C/417/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1612203658
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Ondrejáková
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2015:1612203658.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky pred samosudkyňou JUDr. Katarínou Ondrejákovou v právnej veci navrhovateľa: Resistance Investments, s.r.o., so sídlom Pred poľom 372/8, Trenčín, IČO: 46 476 105, zastúpený advokátom JUDr. Pavlom Čičmancom, AK so sídlom Branekého 161/12, Trenčín, proti odporcovi: N., zastúpená opatrovníčkou P. pracovníčkou Okresného súdu Malacky, o zaplatenie 295,96 Eur s príslušenstvom

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa zamieta.

Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva

odôvodnenie:

Dňa 28.03.2012 doručil pôvodný navrhovateľ GOLDKREDIT a.s., so sídlom Kaprova 42/14, Praha, Česká republika, IČO 28 870 191, tunajšiemu súdu návrh na začatie konania, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 295,96 € s úrokom z úveru vo výške 35% ročne zo sumy 295,96 € od 13.12.2008 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 295,96 € od 13.12.2008 do zaplatenia a náhrady trov konania titulom nesplatennej časti poskytnutého úveru na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 24.09.2008. V návrhu uviedol, že na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 24.09.2008 poskytol odporcovi úver v sume 199,16 € s celkovými nákladmi spojenými s úverom vo výške 96,79 €. Odporca sa úver zaviazal vrátiť v celkovej sume 295,96 € splatnej v 6-ich mesačných splátkach po 49,33 € vždy k 24. dňu v mesiaci podľa priloženého splátkového kalendára, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere. Prevzatie poskytnutých finančných prostriedkov odporca potvrdil podpisom na zmluve o úvere. Odporca nesplácal poskytnutý úver riadne a včas, následkom čoho sa dostal do omeškania dňa 11.12.2008. Na základe porušenia dojednaných zmluvných podmienok odňal pôvodný navrhovateľ odporcovi výhodu splátok úveru a úver vyhlásil za predčasne splatný dňa 12.12.2008. Podľa bodu 8. Všeobecných zmluvných podmienok/ďalej len VZP“) sa odporca zaviazal zaplatiť manipulačný poplatok 26,56 € za každý výjazd jeho zamestnanca za účelom priameho inkasovania dlžných súm; podľa bodu 9. VZP sa odporca zaviazal uhradiť veriteľovi náhradu nákladov za zasielanie upomienok v sume 3,32 €, pričom veriteľ 2-krát vyslal svojho zamestnanca k priamemu inkasovaniu a zaslal mu 2 upomienky. Podľa bodu 17. VZP si zmluvné strany dohodli pre prípad omeškania s plnením splatného záväzku úrok z omeškania vo výške 0,05% denne z nesplatennej časti dlhu úveru s príslušenstvom a zmluvnú pokutu 0,05% denne z dlžnej sumy v prípade, ak odporca do lehoty určenej vo výzve dlžné splátky úveru s príslušenstvom riadne a včas neuhradí. Pohľadávka voči odporcovi z uvedenej zmluvy prešla na navrhovateľa na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 10.09.2009. Navrhovateľ si príslušenstvo pohľadávky neuplatňuje podľa dohodnutých podmienok, keďže tieto práva považuje za neprimerane vysoké a v rozpore s výškou maximálnej odplaty podľa nar. vl. č. 238/2008 Z. z. V konaní si uplatňuje úrok z úveru vo výške 35% ročne a úrok z omeškania vo

výške 5% ročne odo dňa 13.12.2008, t. j. odo dňa nasledujúceho po dni vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru.

O návrhu navrhovateľa rozhodol súd najskôr platobným rozkazom č. k. 16Ro/519/2012-22 zo dňa 30.04.2012, ktorý však musel uznesením č. k. 6C/417/2014-59 zo dňa 29.09.2014 podľa § 173 ods. 2 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) v plnom rozsahu zrušiť, nakoľko sa ho nepodarilo odporcovi doručiť do vlastných rúk.

Právne nástupníctvo pôvodného navrhovateľa (GOLDKREDIT a. s. Praha) vo vzťahu k jeho právnomu predchodcovi BENEFIT INVEST s.r.o., (predtým M.V. partners, s.r.o.) (veriteľ podľa úverovej zmluvy) so sídlom Staničná 16/1062, Trenčín, IČO: 36 337 617, mal súd preukázané Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 10.09.2009.

Uznesením č. k. 6C/519/2012-50 zo dňa 28.03.2014 súd pripustil zmenu účastníka konania tak, že pôvodný navrhovateľ GOLDKREDIT a.s., so sídlom Kaprova 42/14, Praha, Česká republika, IČO: 28 870 191 z konania vystúpil a na jeho miesto vstúpila spoločnosť Resistance Investments s. r. o. so sídlom Pred poľom 372/8, Trenčín, IČO: 46 476 105 (č. l. 51 spisu). Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.11.2014.

Uznesením č. k. 6C/417/2014-60 zo dňa 29.09.2014 súd ustanovil odporcovi opatrovníka v osobe Mgr. Ivety Růžičkovej, pracovníčky Okresného súdu Malacky, pretože miesto jej pobytu sa nepodarilo zistiť. Nakoľko v prejednávanej veci ide o drobný spor (§ 200ea ods. 1 O.s.p.), pre ustanovenie opatrovníka odporcovi ako účastníkovi konania, ktorého pobyt nie je známy, neplatí obmedzenie podľa § 29 ods. 6 tretia veta O.s.p.

Podľa ustanovenia § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) pojednávanie nie je potrebné nariaďovať v drobných sporoch.

Podľa § 200ea O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

V prejednávanej veci súd podľa § 115a ods. 2 O.s.p. vyhlásil rozsudok bez nariadenia pojednávania, pretože ide o drobný spor. Podľa § 156 ods. 3 O.s.p., miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil súd na svojej úradnej tabuli dňa 22.12.2015.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom navrhovateľa, zmluvou o úvere zo dňa 24.09.2008, splátkovým kalendárom k zmluve, oznámením o odňatí výhody splátok úveru, doručenkou, zmluvou o postúpení pohľadávky ako aj ostaným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav veci.

Na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 24.09.2008, uzavretej podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, poskytla spoločnosť BENEFIT INVEST s.r.o., Staničná 16/1062, Trenčín, odporcovi úver v sume 199,16 € s poplatkom v sume 96,79 €. Odporca sa úver zaviazal vrátiť v celkovej sume 295,96 € splatnej v 6-ich mesačných splátkach po 49,33 € vždy k 24. dňu v mesiaci podľa priloženého splátkového kalendára, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere.

Na základe porušenia dojednaných zmluvných podmienok spoločnosť BENEFIT INVEST s.r.o., Staničná 16/1062, Trenčín, listom zo dňa 01.12.2008 odňala odporcovi výhodu splátok úveru a úver vyhlásil za predčasne splatný dňom 12.12.2008. Oznámenie o predčasnej splatnosti bolo odporcovi doručené dňa 03.12.2008.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (účinného v čase rozhodnom) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. b) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101-110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Uvedenú zmluvu o úvere je potrebné posudzovať ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pri ktorej odporca vystupoval v pozícii spotrebiteľa (§ 3 ods. 2 citovaného zákona) a právny predchodca navrhovateľa v pozícii veriteľa (§ 3 ods. 1 citovaného zákona). Svojím charakterom je nutné túto zmluvu považovať za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Z dikcie ustanovenia § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy je zrejme, že za spotrebiteľskú zmluvu možno označiť každú zmluvu, ktorej charakteristickým znakom je, že sa uzaviera vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Irelevantný je prameň práva, podľa ktorého sa príslušná zmluva upravuje (či Občiansky zákonník alebo Obchodný zákonník).

Z uvedeného treba mať za to, že každá zmluva (bez ohľadu na to podľa akého predpisu bola uzavretá) môže mať povahu spotrebiteľskej zmluvy, ak spĺňa súčasne jej atribúty. Zmluva o úvere uzavretá právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom v danej veci má charakter spotrebiteľskej zmluvy, pretože jej obsah odporca nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť, keďže tento bol už vopred pripravený, predtlačný. Ak sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné aplikovať spotrebiteľské právo a v rámci neho ustanovenia Občianskeho zákonníka a zákona na ochranu spotrebiteľa. Ak sa aj uzavrie spotrebiteľská zmluva podľa Obchodného zákonníka (keďže v Občianskom zákonníku nie je upravená), tak okrem vymedzenia zmluvného typu a jeho podstatných náležitostí sa na všetko ostatné bude vzťahovať Občiansky zákonník. Uvedené teda znamená, že na premlčaciu dobu v spotrebiteľských zmluvách treba aplikovať úpravu v Občianskom zákonníku /§ 101/, teda trojročnú premlčaciu dobu.

Čo sa týka vyššie citovaného ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z.z., toto je špeciálnym ustanovením k ustanoveniu § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a je treba ho aplikovať prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorým je aj nárok uplatnený v tomto konaní.

Keďže navrhovateľom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd v zmysle § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. (ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy) povinný z úradnej povinnosti skúmať, či nedošlo k premlčaniu nároku navrhovateľa, a teda prihliadnuť na premlčanie ex off, t.j. zo zákona (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 9Co/295/2013 zo dňa 19.08.2014), teda aj bez toho, aby sa odporca premlčania sám dovoľával. Právna úprava v ustanovení § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. bola zavedená zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.05.2014, pričom je potrebné zdôrazniť, že vo vzťahu k tejto právnej úprave neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia. Keďže toto ustanovenie je procesného charakteru, platí táto povinnosť odo dňa účinnosti citovaného

zákonného ustanovenia, teda aj na právne vzťahy, ktoré súd v predmetnej veci posudzoval. Citované zákoné ustanovenie upravuje postup súdu pri rozhodovaní o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv, a to vo všetkých veciach, v ktorých bolo začaté súdne konanie a v čase účinnosti tohto ustanovenia nebolo vo veci ešte rozhodnuté (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/621/2014 zo dňa 24.9.2014 a rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/771/2014 zo dňa 17.12.2014). Ak by bolo úmyslom zákonodarcu odlišne upraviť posudzovanie právnych vzťahov, resp. nárokov zo spotrebiteľskej zmluvy (vrátane premlčania) vo veciach pred účinnosťou tohto ustanovenia, resp. zák. č. 102/2014 Z.z., toto by bolo obsahom prechodných ustanovení citovaného zákona, nakoľko problematiku začatých a neskončených konaní, ako aj účinky vykonaných procesných úkonov riešia prechodné ustanovenia. Platí základné pravidlo, podľa ktorého ak zákon neustanoví inak, platí nový zákon aj v konaniach, ktoré boli začaté pred jeho účinnosťou. Preto ak v čase rozhodovania súdu vo veci je účinné ustanovenie § 5b citovaného zákona, súd je povinný ho aplikovať, i keď sa súdne konanie začalo skôr, t. j. pred účinnosťou zákona.

Ako už bolo uvedené, predmetné ustanovenie je (súčasne) ustanovením procesným, keď orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (a teda aj súdu) ukladá povinnosť prihliadať na premlčanie aj bez vznesenia námietky premlčania zo strany spotrebiteľa, a preto sa súd najskôr zaoberal možným premlčaním uplatneného nároku bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva navrhovateľa. Je potrebné uviesť, že premlčanie je kvalifikované uplynutie času, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu.

Z listu pôvodného veriteľa spoločnosti BENEFIT INVEST s.r.o., Staničná 16/1062, Trenčín, zo dňa 01.12.2008 je zrejmé, že predčasná splatnosť úveru bola vyhlásená dňom 12.12.2008, a teda dňa 13.12.2008 začala plynúť v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka všeobecná trojročná premlčacia doba (z dôvodu aplikácie spotrebiteľského práva, resp. Občianskeho zákonníka z vyššie uvedených dôvodov), ktorá uplynula dňa 13.12.2011, pričom návrh bol na súd podaný dňa 28.03.2012, teda v čase, keď bol jeho nárok v celom rozsahu premlčaný.

Nakoľko súd bol povinný aplikovať ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. ako procesnú právnu normu s poukazom na absenciu prechodného ustanovenia k tejto úprave, a teda bol povinný prihliadnúť na premlčanie nároku voči spotrebiteľovi ex offio (z úradnej povinnosti), na túto skutočnosť prihliadol a dospel k záveru, že z dôvodu premlčania nároku navrhovateľa nebolo možné mu uplatnený nárok priznať, a preto súd návrh ako nedôvodný zamietol. Z týchto dôvodov sa súd podrobnejšie nezaoberal meritom veci, ale návrh v celom rozsahu zamietol s poukazom na premlčanie. Za premlčané považoval súd aj uplatnené úroky z omeškania, keďže tvoria príslušenstvo pohľadávky, z čoho vyplýva, že vedľajší úrokový záväzok sa premlčí najneskôr v rovnakej dobe ako hlavný peňažný záväzok.

S poukazom na vyššie uvedené súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. . Odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech však náhradu trov nepriznal, pretože si žiadne trovy neuplatnil a ani zo spisu mu žiadne trovy konania nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Bratislave (§ 204 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali
10. bol odvolacím súdom schválený zmier

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatené (§ 205a O.s.p.), t.j.

1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej

3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,

4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.)